

Bonus

- a. Construiți o funcție `frepcomgen` care primește ca parametri m și n și care generează un tabel cu repartiția comună a v.a. X și Y incompletă, dar într-o formă în care poate fi completată ulterior.

Pentru început generez aleator valorile $x_1, x_2, \dots, x_m$, și $y_1, y_2, \dots, y_n$ și ordonez crescător cele două siruri. Creez o matrice cu n linii și m coloane și pastrez valorile pe poziția denumirilor pentru linii, respectiv pentru coloane.

```
52 # Generez doua variabile si repartitia comuna incompleta a acestora
53 frepcomgen <- function(m, n) {
54   MAX = max(10, n, m)
55
56   x <- sample((-MAX):MAX, m)
57   y <- sample((-MAX):MAX, n)
58   x <- x[order(x)]
59   y <- y[order(y)]
60
61   mtx <- matrix(nrow = n + 1, ncol = m + 1,
62               dimnames = list(c(y, " "), c(x, " ")))
63
64   mtx <- generate_matrix(mtx, m, n)
65   mtx <- generate_q(mtx, m, n)
66 }
```

Pentru a construi matricea generez aleator valorile pentru fiecare π_{ij} și calculez suma acestora. Pe parcurs calculez și p_i respectiv q_j potrivite iar la final impart toate aceste valori la suma. S-a observat empiric ca daca incepem prin a calcula p_i și q_j pot aparea valori negative in interiorul tabelului, ceea ce il face, in fapt, imposibil de completat. Pentru usurinta citirii tabelului am decis sa aproximam valorile la 3 zecimale.

```
4 # Generez valorile repartitiei comune
5 generate_matrix <- function(mtx, m, n) {
6   sum_y <- array(0, m)
7   for (i in 1:n) {
8     sum_x <- 0
9     for (j in 1:m) {
10      aux <- sample(1:100, 1)
11      mtx[i, j] <- aux
12      sum_x <- sum_x + aux
13      sum_y[j] <- sum_y[j] + aux
14    }
15    mtx[i, m + 1] <- sum_x
16  }
17
18  sum <- 0
19  for (i in 1:m) {
20    mtx[n + 1, i] <- sum_y[i]
21    sum <- sum + sum_y[i]
22  }
23
24  mtx[n + 1, m + 1] <- sum
25  for (i in 1:(n + 1)) {
26    for (j in 1:(m + 1)) {
27      mtx[i, j] <- ceiling(as.numeric(mtx[i, j]) / sum * 1000) / 1000;
28    }
29  }
30  return (mtx)
31 }
```

Pentru a ne complica munca am decis sa lasam libere casutele de pe prima coloana a tabelului, de pe diagonala care incepe pe pozitia 1,1 si, daca $m > n$, de pe prima linie incepand cu coloana $n + 1$. Acestea se observa in functia *generate_q*.

- b. Construiți o funcție *fcomplepcom* care completează repartiția comună generată la punctul anterior(pentru cazul particular sau pentru cazul general).

Functia cu nume prea complicat de rescris cauta o linie sau coloana pe care se afla un singur element necompletat, il completeaza, apoi se reapeleaza recursiv pana nu mai exista astfel de linii sau coloane existente. In acel moment am completat tabelul.

```

112 # completez repartitia comuna din mtx
113 fcomplepcom <- function(mtx, m, n) {
114   for (i in 1:(n + 1))
115     if (count_q(mtx, i, m, 0) == 1) {
116       mtx <- fix(mtx, i, m, 0)
117       mtx <- fcomplepcom(mtx, m, n)
118       return (mtx)
119     }
120
121   for (j in 1:(m + 1))
122     if (count_q(mtx, j, n, 1) == 1) {
123       mtx <- fix(mtx, j, n, 1)
124       mtx <- fcomplepcom(mtx, m, n)
125       return (mtx)
126     }
127
128   return (mtx)
129 }
```

Casutele necompletate de pe o linie / coloana sunt numarate cu ajutorul functiei *count_q*.

Pentru a completa o linie / coloana cautam pozitia elementului necunoscut.

```

91 h <- m + 1
92 sum <- 0
93 for (l in 1:m) {
94   if (pp == 0) j = 1
95   else i = 1
96
97   if (mtx[i, j] == "?") h <- 1
98   else sum <- sum + as.numeric(mtx[i, j])
99 }
```

Acum avem 2 variante:

1. Elementul se afla la capat de linie / coloana (este un p_i sau un q_j), caz in care valoarea acestuia este egala cu suma celorlalte elemente de pe linie / coloana

```
101 if (h == m + 1) {
102   if (pp == 0) mtx[k, h] = sum
103   else mtx[h, k] = sum
```

2. Elementul se afla in interiorul liniei / coloanei, caz in care valoarea acestuia este egala cu diferenta dintre elementul de la capatul liniei / coloanei si suma celorlalte elemente cunoscute

```
104 } else {
105   if (pp == 0) mtx[k, h] = as.numeric(mtx[k, m + 1]) - sum
106   else mtx[h, k] = as.numeric(mtx[m + 1, k]) - sum
107 }
```

- c. Având la dispoziție repartiția comună a v.a. X și Y de la punctul b) calculați:

1. Cov(5X, -3Y)

Calculam covalenta folosind formula $cov(X, Y) = E(XY) - E(X) * E(Y)$

```
153 covalent <- function(mtx, m, n) {
154   val_x <- colnames(mtx)
155   val_y <- rownames(mtx)
156
157   Ex <- E(mtx, val_x, n, m, 0)
158   Ey <- E(mtx, val_y, m, n, 1)
159
160   Exy <- 0
161   for (i in 1:n){
162     for (j in 1:m){
163       Exy <- Exy + as.numeric(mtx[i,j]) *
164         as.numeric(val_x[j]) * as.numeric(val_y[i])
165     }
166   }
167
168   return (Exy - Ex * Ey)
169 }
```

$E(X)$ si $E(Y)$ sunt calculate separat cu ajutorul functiei $E()$, aflata la randul 137.

2. $P(0 < X < 3 \mid Y > 2)$

Calculez initial probabilitatea pentru variabile marginite: $P(a < X < b)$, $P(a < X)$, $P((a < X < b) \cap (Y > C))$. Pentru a face acest lucru, adun π_{ij} pentru fiecare p_i si q_j in intervalul dat. Predefinim lowerbound-ul la valoarea minima posibila si upperbound-ul la valoarea maxima posibila pentru cazul in care nu sunt marginite variabilele in ambele capete.

```

171 # calculez probabilitatea marginita pentru doua variabile aleatoare
172 probability <- function(mtx, m, n, lower_x = MINIM, upper_x = MAXIM,
173 ~ lower_y = MINIM, upper_y = MAXIM) {
174   val_x <- as.numeric(colnames(mtx))
175   val_y <- as.numeric(rownames(mtx))
176
177   p <- 0
178   for (i in 1:m){
179     for (j in 1:n){
180       if (val_x[i] > lower_x && val_x[i] < upper_x &&
181         val_y[j] > lower_y && val_y[j] < upper_y)
182         p <- p + as.numeric(mtx[i,j])
183     }
184   }
185   return (as.numeric(p))
186 }

```

Pentru probabilitatea conditionata calculez probabilitatea intersectiei probabilitatii de sus cu a celei de jos, probabilitatea celei de jos si apoi le impartim.

```

171 # calculez probabilitatea marginita pentru doua variabile aleatoare
172 probability <- function(mtx, m, n, lower_x = MINIM, upper_x = MAXIM,
173 ~ lower_y = MINIM, upper_y = MAXIM) {
174   val_x <- as.numeric(colnames(mtx))
175   val_y <- as.numeric(rownames(mtx))
176
177   p <- 0
178   for (i in 1:m){
179     for (j in 1:n){
180       if (val_x[i] > lower_x && val_x[i] < upper_x &&
181         val_y[j] > lower_y && val_y[j] < upper_y)
182         p <- p + as.numeric(mtx[i,j])
183     }
184   }
185   return (as.numeric(p))
186 }

```

Problema efectiva se rezolva cu apelarea functiei *cond_probability* cu datele potrivite

```

209 # subpunctul b
210 ~ prob_b <- function(mtx, m, n) {
211   return (cond_probability(mtx, m, n, lower_x = 0, upper_x = 3, lower_cond_y = 2))
212 }

```

3. $P(X > 6, Y < 7)$

Consideram ca $P(X > 6, Y < 7) = P(X > 6 \cap Y < 7)$. Rezolvam problema apeland functia *probability* descrisa anterior.

```
214 # Subpunctul c
215 prob_c <- function(mtx, m, n) {
216   return (probability(mtx, m, n, lower_x = 6, upper_y = 7))
217 }
```

d. Pentru exemplul obținut la punctul b) construiți două funcții fverind și respectiv fverneor cu ajutorul cărora să verificați dacă variabilele X și Y sunt:

1. Independente

Variabilele aleatoare X si Y sunt independente daca $\pi_{ij} = p_i * q_j$ pentru oricare $i \leq n$ si oricare $j \leq m$. Asadar, functia fverind nu trebuie decat sa verifice daca se respecta aceasta proprietate.

```
223 # Verific daca variabilele din mtx sunt independente
224 fverind <- function(mtx, m, n) {
225   for (i in 1:n)
226     for (j in 1:m)
227       if (EPSILON < as.numeric(mtx[i, j]) -
228           as.numeric(mtx[i, m + 1]) * as.numeric(mtx[n + 1, j]))
229         return (0)
230
231   return (1)
232 }
```

2. Necorelate

Variabilele aleatoare X si Y sunt necorelate daca $cov(X, Y) = 0$. Functia fverneor verifica aceasta proprietate.

```
234 # Verific daca variabilele din mtx sunt necorelate
235 fverneor <- function(mtx, m, n) {
236   return (abs(covalent(mtx, m, n)) < EPSILON)
237 }
```

Intrucat calculele in R sunt inexacte, pentru a verifica cele doua proprietati folosim un epsilon suficient de mic.

In ultima faza programul apeleaza, pe rand, functiile descrise anterior si afiseaza rezultatele.

Participanti: Zavelca Miruna-Andreea, Bleotiu Cristian-Eugen, Oprea Alexandru-Gabriel

```
244 mtx <- frepcomgen(m, n)
245 print("Repartitia comuna incompleta a variabilelor generate:")
246 print(mtx)
247
248 mtx <- fcomplepcom(mtx, m, n)
249 print("Repartitia comuna completa a variabilelor generate:")
250 print(mtx)
251
252 print("cov(5X,-3Y)")
253 print(cov_a(mtx, m, n))
254
255 print("P(0<X<3/Y>2)")
256 print(prob_b(mtx, m, n))
257
258 print("P(X>6,Y<7)")
259 print(prob_c(mtx, m, n))
260
261 if (fverind(mtx, m, n)) {
262   message(cat("Variabilele X si Y sunt independente"))
263 } else {
264   message(cat("Variabilele X si Y nu sunt independente"))
265 }
266
267 if (fvernecon(mtx, m, n)) {
268   message(cat("Variabilele X si Y sunt necorelate"))
269 } else {
270   message(cat("Variabilele X si Y sunt corelate"))
271 }
```